

DELO

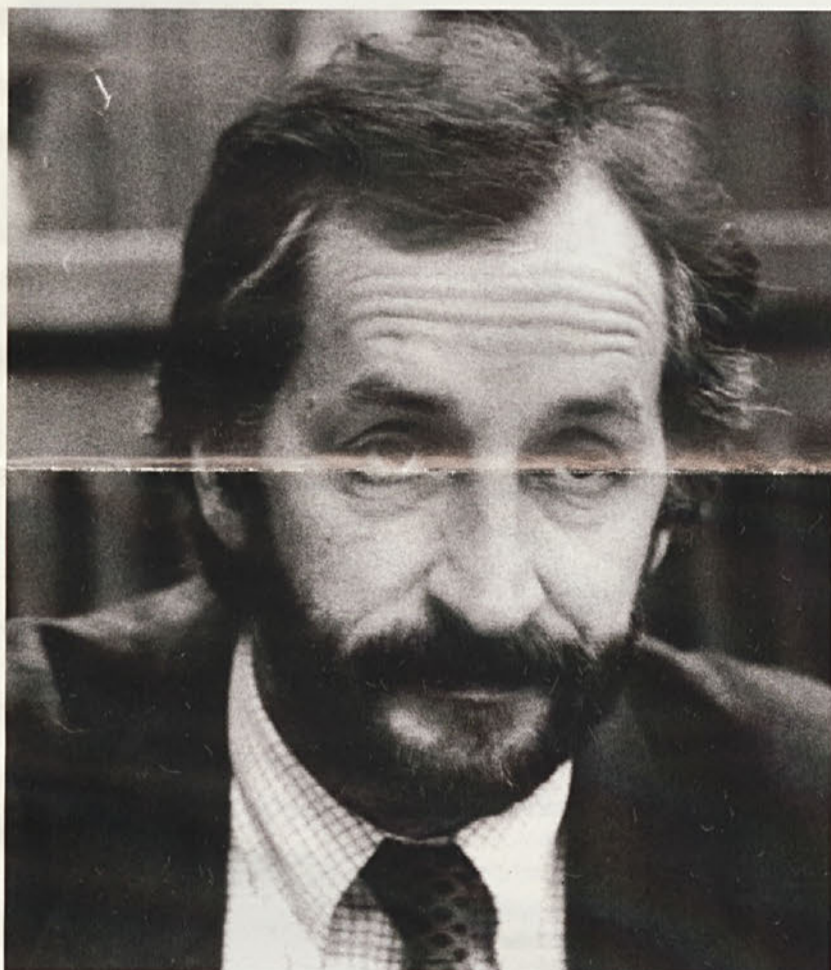

TRST 18. maja 1993 - Leto XLV. - Štev. 6 - Petnajstdnevnik - Quindicinale - Abb. postale - Gruppo II-B/70% - 700 lir

Direktor ALBIN Škerk - Ureja uredniški odbor - Odgovarja FERDI ZIDAR - Uredništvo in uprava: Trst, Ulica S. Spiridione 7 - Telefon (040) 366833
Dopisništvo v Gorici: Ulica Locchi 2, tel. (0481) 84436 - Poštni tekoči račun 14454342 - Letna naročnina 12.000 lir - Tisk in fotostavek GRAPHART - tel. (040) 772151

DSL zagotavlja najrealnejše možnosti za izvolitev slovenskega zastopstva na Deželo in Pokrajino

Trst

Miloš Budin, kandidat za Deželni svet v tržaškem okrožju

Miloš Budin se je rodil 31. oktobra 1949 v Saležu v zgoniški občini. Maturiral je na Znanstvenem liceju "F. Prešeren" in diplomiral iz Filozofije na tržaški Univerzi, nakar se je zaposlil kot profesor na slovenski višji srednji šoli.

Svoje družbeno-politično udejstvovanje je začel najprej v domačem športnem krožku Kras ter v prosvetnem društvu Rdeča zvezda. Po udeležbi v študentskem gibanju '68 (bil je med protagonistih slovenskega gibanja Matija Gubec) se je leta 1972 vključil v KPI. Leta 1975 je bil izvoljen v zgoniški občinski svet, kjer je bil za odbornika do leta 1985, ko je bil izbran za župana, kar je še danes. Od leta 1979 do leta 1987 je opravljal funkcijo predsednika Kraške gorske skupnosti, leta 1988 pa je bil izvoljen v Deželni svet Furlanije-Juljske krajine.

V vseh teh svojih javnih funkcijah odločno, ponosno in dostojanstveno zastopa Slovence v Italiji, domačo občino in ljudi ter je nasploh med protagonisti naprednega družbeno-političnega tabora oz. gibanja pri nas kot eden vodilnih tovarišev DSL v deželi. Je predsednik Slovenske komponente

DSL in aktivno vključen v številne organizacije in ustanove naše slovenske narodnostne skupnosti.

Letos je ponovno kandidat za Deželni svet in je med Slovenci na vseh listah tisti, ki ima najbolj realne možnosti za izvolitev.

Viharni trenutki, ki jih živimo, tako v ožjem prostoru kot refleksi dramatičnih dogodkov v svetu, silijo ljudi k nekemu malodušju. Kako se temu lahko zoperstavimo?

Eno zgodovinsko obdobje se je zaključilo in marsikaj se je porušilo: tako je, kot bi odšel del nas. Prehajamo v novo obdobje v situaciji, ki je neopredeljena in polna negotovosti. Na tleh bivše Jugoslavije divja kruta vojna, ki povzroča v nas nepopisno grenkobo in žalost. V Italiji se dosedanje podira, a nikakor ni jasno, kakšno bo novo... Razlogov za malodušje je torej res lahko več, a tega si ne smemo privoščiti. Vsemu temu se moramo zoperstaviti s cilji, ideali, vrednotami, ki so bile vedno naše: prijateljstvo, sodelovanje, mir, solidarnost, enakopravnost, pravičnost, emancipacija, (nadaljevanje na 4. strani)

KANDIDATI DSL

ZA DEŽELNE VOLITVE TRŽAŠKI VOLILNI OKRAJ

PERLA LUSA - tajnica tržaške DSL - dosedanja deželna svetovalka;

MILOŠ BUDIN - profesor, župan Občine Zgonik, predsednik Slovenke komponente DSL - dosedanja deželni svetovalec;

UGO POLI - dosedanja deželni svetovalec;

MARINO ANDOLINA - zdravnik, vodi Center za presaditev kostnega mozga v Burlu Garofalo - pobudnik manifesta intelektualcev za "Trst v Evropi";

MARIO BATICH - upokojenec, dolgoletni sindikalni vodja tovarne Strojev iz Trsta;

MARIA CAMPITELLI - profesor, kritik in zgodovinarica umetnosti, vodi tržaško občinsko umetnostno galerijo;

WALTER CITTI - odgovoren pri ACLI za službo, v korist izseljencev in beguncev;

ROBERTO COSOLINI - deželni tajnik CNA (Deželno združenje obrtnikov) bivši član predsedstva EZIT in bivši podpredsednik družbe FINEZIT;

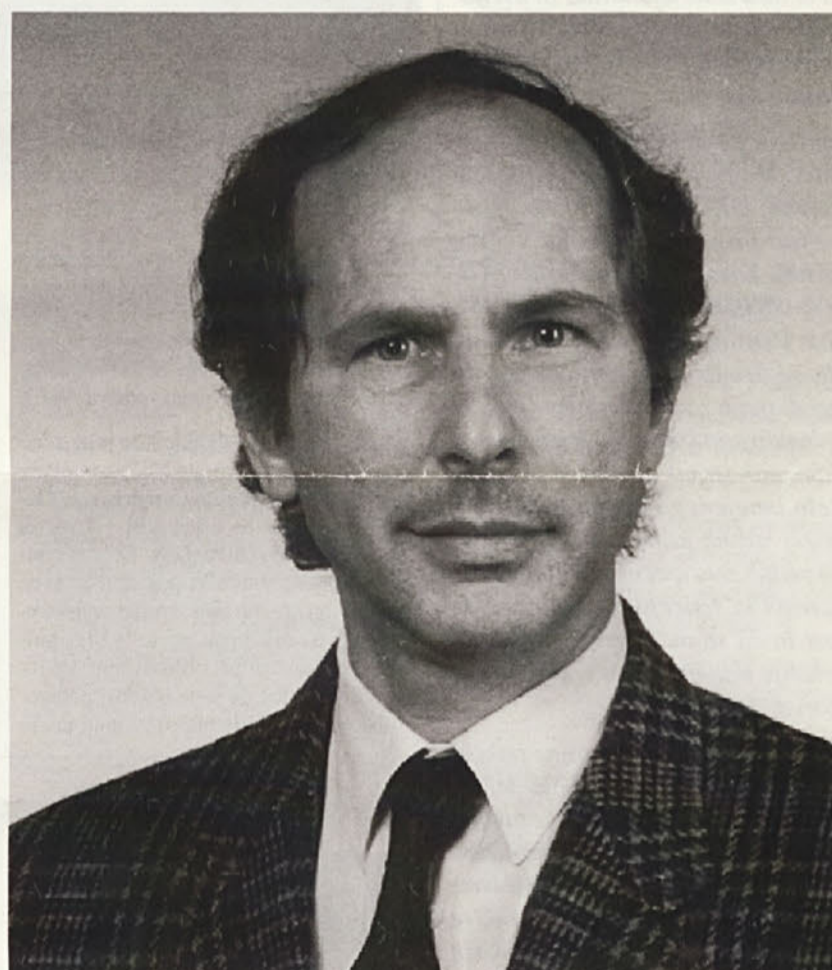
GIORGIO DEPANGHER - profesor, član Deželnega Inštituta Gramsci, načelnik svetoivanske skupine DSL nabrežinske občine;

DIANA DE PETRIS por. DE ROSA - univerzitetna raziskovalka, član poročnega odbora Krajevne zdravstvene enote;

GIORGIO MARZI - upokojenec, podpredsednik tržaške ANPI;

STOJAN SANCIN - profesor, odbornik na Občini Dolina;

Gorica

Mario Lavrenčič, goriški slovenski kandidat za Deželni svet

Mario Lavrenčič (letnik 1944) je doma na Poljanah pri Doberdolu. Oče Marjo je padel v partizanih. Obvezno slovensko šolanje je opravil v Doberdolu in v Gorici. Vpisal se je na klasično gimnazijo v Gorici. V dijaških letih je prebival v goriškem dijaškem domu Simon Gregorčič v Gorici, kjer se je vključil v aktivno dijaško življenje. Nato se je preselil v tržaški dijaški dom Kosovel, odločil se je namreč za študij biologije na tržaški Univerzi. Diplomiral je leta 1971. Kot mladinec, dijak in študent se je udejstvoval pri tabornikih Rodu modrega vala, KD Jezero iz Doberdola, kjer je bil tudi med uredniki biltena Naš Kras. Štiri leta je bil tudi predsednik doberdolskega športnega združenja Mladost. Po končanem univerzitetnem študiju je nekaj časa sodeloval pri Primorskem dnevniku kot publicist. Leta 1972 se je zaposlil v laboratoriju za higijeno in profilakso v Gorici. Z zdravstveno reformo l. 1978 je bil dodeljen Goriški krajevni zdravstveni enoti.

Lavrenčič je postal član KPI leta 1975, po razkolnem kongresu v Riminiju pa je pristopil k STRANKI DEMOKRATIČNE LEVICE. V novi grupaciji je

član vodstva doberdolske sekcije Jože Srebrnič in član pokrajinskega komiteja goriške federacije DSL.

Svojo upraviteljsko pot je začel leta 1975 v doberdolskem občinskem svetu kjer je opravljal funkcijo podžupana v upravi, ki jo je vodil Andrej Jarc. Od leta 1980 je Lavrenčič župan doberdolske občine.

V funkciji upravitelja, kulturno - prosvetnega in športnega delavca je Lavrenčič veliko prispeval k razvoju celotne narodne skupnosti. Poleg županovanja je Lavrenčič aktivno vključen, z vlogo odbornika, v Kraško gorsko skupnost, ki je po njegovem mnenju organ izredne važnosti za upravljanje celotnega kraškega teritorija na katerem živi velika večina Slovencev.

Tov. Lavrenčič, kako gledaš na tako pomembno kandidaturu za Deželni svet? Objektivno si edini Slovenec na Goriškem, ki ima možnost za izvolitev.

Ne glede na to, da je slovenska komponenta DSL predlagala mene za kandidata in da jo je pokrajinsko vodstvo sprejelo brez pripomb, moram poudariti (nadaljevanje na 4. strani)

Glasuj DSL za zmago naprednega tabora

Za ponovno izvolitev novega tržaškega pokrajinskega sveta bo tekmovalo 6. junija 10 strank in skupno 9 kandidatov za predsedniško mesto. V zadnjem pokrajinskem svetu je bilo predstavljeno 11 skupin na 24 svetovalcev. Številke ne kažejo torej nič pretesljivo novega kljub temu, da so tokrat pogoji drugačni od lanskega junija, saj je za izvolitev občinskih in pokrajinskih svetov tokrat v veljavi nov volilni zakon.

Nova pravila bi morala, po vsej logiki, vabiti razne stranke in skupine k združevanju. Da bi se lahko ustvarila vsaj dva konkurenčna tabora, ki bi med sabo tekmovala za uveljavitev enega predsednika, ki naj bi lahko računal na skupno podporo raznih simbolov.

Dejstva pa nam potrjujejo ugotovitve, ki smo jo že zapisali v prejšnji številki DELA: stara miselnost še vedno pogojuje politiko večine strank. Tako se je osem strank (KD, PSI, SKP, Severna liga, LpT, MSI, Ssk, Pensionisti in mladi) odločilo, da se predstavijo samostojno in predlagajo za predsednike ljudi, ki odgovarjajo izključno logikom posameznih strank in uživajo podporo zelo omejenega kroga ljudi. Teh osem strank jasno izpričuje, da je še vedno zelo močna težnja po uveljavitvi in ščititvi majhnih interesov in da so malo pripravljene na iskanje skupnih rešitev, ki bi bile v korist širši skupnosti.

Edina pomembna novost na pokrajinskih junijskih volitvah, ki dejansko udejanja smisel novega zakona je povezanost DSL in Zavezništva za Trst, ki podpirata skupnega kandidata prof. Franca Codego. Gre za politično izbiro, ki jasno nakaže nove smernice in nove perspektive političnega nastopanja.

DSL in Zavezništvo za Trst (ki združuje republikance, zelene, ljudi, ki se prepoznavajo v Demokratično Zavezništvo in naprednejši del socialistov) se predstavljata samostojno, vsaka z lastno identiteto in z lastno raznoliko kandidatno listo.

Kljub temu sta znali izbrati predsednika "super partes", ki posebej lja nedvomno demokratičnejši in naprednejši izraz našega mesta.

Za pokrajinske volitve prekrižaj samo znak!

FRANCO CODEGA		GIOVANNI BARTOLI		CLAUDIO BONIVENTO	
MARCO DE AGOSTINI		PAOLO SARDOS-ALBERTINI		GIOVANNI PETERLIN	
ENNIO BRAIDA		LUCIO PERTUSI		MAURO DI GIORGIO	

NIVES KOŠUTA

Nives Košuta, 32 let, je opravila maturo na slovenskem znanstvenem liceju in je več let poučevala glasbeno vzgojo. Od leta '87 dela na Zvezi slovenskih kulturnih društev, kjer opravlja funkcijo tajnika. Je tudi član vsedravnega vodstva ARCI.

Že kot višješolska dijakinja se je aktivno vključila v Zvezo komunistične mladine, leta 1987 je na predlog vsedravnega ZKMI kandidirala na listah KPI v Trstu za parlamentarne volitve. Leta '88 je bila prvič izvoljena v tržaški pokrajinski svet. Znotraj institucije se je s posebno pozornostjo posvetila vprašanju sožitja, kulture in skrbstva, pri oblikovanju pokrajinskega statuta pa se je posebej potegovala za izboljšanje odnosov med javno

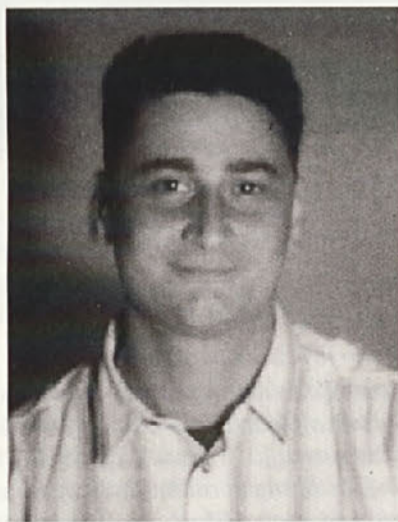
Nives Košuta

ustanovo in organizacijami civilne družbe. Je član pokrajinskega vodstva DSL v Trstu.

DIONISIO GHERBASSI

Rojen v Trstu, 25. oktobra 1961. Maturo je opravil na trgovskem tehničnem zavodu "Leonardo Da Vinci". Leta 1980 se je včlanil v KPI. Zaposlen je pri slovenskem deželnem gospodarskem združenju.

Leta 1985 je bil prvič izvoljen v dolinski občinski svet kjer ima odborniško funkcijo za kmetijstvo in trgovino. Predstavniki dolinske občine pri tržaški trgovinski zbornici in Gorske skupnosti v upravnem odboru EZIT.

Dionisio Gherbassi

MAJA FURLAN

Rodila se je v Postojni 14. septembra 1947. Maturo je opravila na znanstvenem liceju v Milanu. Pri Glasbeni Matici je študirala violino kjer se je tudi diplomirala.

Sodeluje s socialnimi kulturnimi združenji, je aktivna v solidarnostnih akcijah v korist beguncem iz bivše Jugoslavije.

FRANCO CODEGA

Prof. Franco Codega, ravnatelj višje srednje šole in dolgoletni pokrajinski predsednik ACLI (združenja katoliških delavcev) je že dolgo let angažiran v tako imenovani civilni družbi. Z velikim prepričanjem je vedno zagovarjal potrebo po dialogu med italijanskim in slovenskim delom našega mesta in v tej smeri je tudi vedno aktivno deloval. Sam je bil pobudnik Zbornice združenj (pri kateri aktivno sodeluje tudi ZSKD), ki se je v zadnjih dveh letih še posebej odlikovala po vsebinskem doprinosu, ki ga je s svojimi predlogi dala pri izoblikovanju občinskih in pokrajinskega statuta.

Codega se je v našem mestu vedno aktivno vključeval v prvi osebi glede vpra-

Franco Codega

šanja priseljencev in njihovih pravic, ter v široke humanitarne akcije v korist vojnim beguncem bivše Jugoslavije.

IGOR DOLENC

Igor Dolenc se je rodil na Opčinah pri Trstu, 13. marca 1947.

Diplomiral je na znanstvenem liceju v Trstu.

Državni uslužbenec: uradnik pri davčni komisiji prve stopnje v Trstu.

Izvoljen v jusarskem odboru na Opčinah. Izvoljen v vzhodnokraškem rajonskem sosvetu.

Bivši tajnik združenja zasebnih kraških lastnikov.

Bivši tajnik zadruge gostilne na Opčinah.

Igor Dolenc

JASNA PETAROS

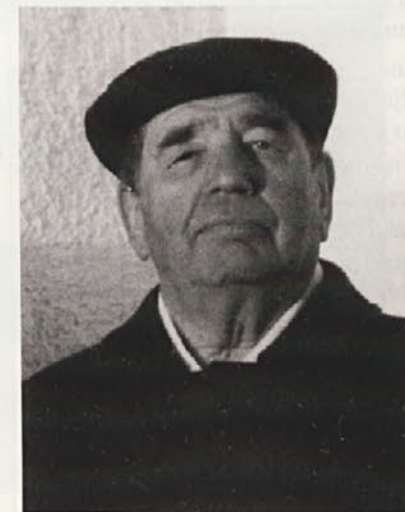
Rojena v Trstu 10.3.1952. Po maturi na znanstvenem liceju "France Prešeren" se je vpisala na šolo za socialne delavce. Diplomirala je z odliko. Od leta 1980 do 1983 je bila zaposlena kot socialna delavka pri tržaški pokrajini, za mladoletne. Istočasno je delala v rojanski družinski posvetovalnici in sodelovala s slovensko socio-psiho-pedagoško ekipo. Od 1. 1983 je zaposlena kot socialna delavka. V letih 1986-1991 je opravljala tudi dolžnosti direktorja Doma za ostarele.

V vseh teh letih si je pridobila precejšnjo izkušnjo na socialnem področju, bodisi iz strokovnega kot iz administrativnega vidika. Vsakodnevno se srečuje s problemi, ki tarajo današnjo družbo: brezposelnost, stanovanjska stiska, širša družinska problematika

Jasna Petaros

(razveze, posvojitve itd.), mladinsko prestopništvo, problemi ostarelih in prizadetih, posvojenost z alkoholom in mamili itd.

Ferdinand Zidar

FERDINAND ZIDAR

Rojen v Trstu, 13. februarja 1915. Diplomiral je v političnih vedah. Novinar, urednik "Il Lavoratore" in "l'Unità" v pokouju. Leta 1936 je vstopil v anti-fašistično gibanje in leta 1938 se je včlanil v KPI. Istega leta so ga aretirali in poslali v policijsko konfinacijo. Ko se je vrnil v Trst so ga ujeli SS in zaprli v koncentracijsko taborišče Buchenwald do konca vojne. Bil je občinski svetovalec v letih 50. Ferdi je Predsednik tržaške sekcije državnega združenja bivših deportirancev v nacističnih koncentracijskih taboriščih (ANED).

SLOVENSKA KOMPONENTA

Priraja srečanje
s slovenskimi kandidati DSL na temo:

**"STVARNE MOŽNOSTI ZA IZVOLITEV
SLOVENSKEGA ZASTOPSTVA
NA DEŽELO IN POKRAJINI"**

v sredo, 19.5.1993 ob 20.30, v domu Brdina na Opčinah.

Vabljeni!

Pokrajina Gorica

volitve za predsednika in pokrajinski svet

Aleksandra Devetak, kandidatka za goriški pokrajinski svet

Aleksandra Devetak se je rodila na Vrhu pri Sovodnjah leta 1947. Že več desetletij prebiva v Laškem in zadnje čase v Gradišću ob Soči. Devetakova je uslužbenka občine Zagraj in skrbi za knjižnico. Ima hčerko, ki študira na tržaški Univerzi.

Aleksandra Devetak je stopila v vrste KPI leta 1978. Njena politična pot je na samem začetku vezana na delo med laškimi Slovenci. Devetakova je bila namreč od l. 1979 vključena v Javni večnamenski kulturni center v Ronkah. Delovala je v sklopu slovenske komisije. Več let je bila tajnica in tudi predsednica. Leta 1983 je prvič stopila v pokrajinski svet in je bila potrjena za drugi mandat. Oktobra lani je DSL stopila v vlado na Pokrajini. Aleksandri Devetak so poverili odbornišvo za šolstvo, za mladinsko in obmejno problematiko. V nekaj mesecih je dokazala, da je zelo prizadevna in da z vneto opravlja svoj mandat.

IZKUŠNJA NA POKRAJINI

Ko je stopila v odbor je Devetakova menila, da mora Pokrajina postati stična točka za vse, ki delujejo na mladinskem in šolskem področju in na področju dela. Treba je bilo dati na razpolago strukture, ustvariti nove in pogoje, da se premosti razdaljo med ljudmi in institucijami. Kot odbornica je tudi želela uresničiti informativne instrumente za mlade, ki bi jim lahko pomagali pri izbiri službe, izbiri za nadaljevanje študija in za aktivnejšo uporabo prostega časa.

POMEMBNEJŠE POBUDE DEVE-TAKOVE NA POKRAJINI

- Posegi na šolskem področju, tudi na prošnjo ravnateljev, za boljše pogoje na šolah.
- *Uradni poseg pri ministrstvu za šolstvo, da bi slovenska sekcija tehničnega zavoda ITI in Žiga Zois dobila zaželeno avtonomijo.*
- Posegi na področju šolskega gradbeništva, da bi se popravilo čim več starih poslopj.

- Sodelovanje s šolskim skrbništvom in šol glede poznanja teritorija, specifik in razlik, ki ga označujejo.
- Ustanovitev pokrajinske "mediateke" za šole, kulturna društva in kulturne delavce nasploh.
- Pobude proti rasizmu, antisemitizmu, za mir in istovetenje z demokratično miselnostjo.
- Konference o Soči, razstava z naslovom: "La pace: un bene prezioso".
- VZGOJA IN OKOLJE: Pobude za ekološko vzgojo, za ohranjanje okolja, ki nas obdaja. V zvezi s tem je bila izvršena pobuda za pravilno pobiranje in razvrščanje smeti, da se že pri učencih in dijakih vzpostavi pozitivno miselnost predeleovanja odpadkov.
- Srečanja s poezijo za učence nižjih srednjih šol.
- MLADINSKA PROBLEMATIKA: Pobuda v prid mladine, ki ima manjše ekonomske možnosti. Socializacija in srečanja z mladimi in okoljem, ki jih obdaja. Socializacija za rušenje socialnih pregrad (premožni-manj premožni).
- Mladi in možnosti za vključitev v službo.
- Kultura solidarnosti in miru; mladina gradila boljši jutri.
- Pokroviteljstva za pokrajinske natečaje o glasbi v okviru področja Alpe Jadran in All frontiers, gledališki laboratorij Teatro Giovani, Animare in Pace itd.

V zadnjem času se odbornišvo, ki ga vodi Aleksandra Devetak, zanima za objavo antologije poezij pesnikov goriške pokrajine s prevodi pesmi v vseh jezikih, ki se govorijo na Goriškem in sicer v italijanščini, furlanščini, slovensščini in nemščini.

V teku je tisk knjige pesnika Silvia Dominija. Njegove pesmi v bisiaščini bodo prevedene tudi v slovensščino in italijanščino.

Maurizio Salomoni, kandidat za predsednika goriške Pokrajine

Maurizio Salomoni se je rodil v Gorici l. 1950, je poročen in ima dva otroka, ki sta stara 15 in 11 let. Diplomiral je na tržaški filozofski fakulteti s tezo o furlanski dialektologiji. Po poklicu je profesor na tehničnem zavodu ITI Galilei v Gorici.

Maurizio Salomoni se je vpisal v KPI l. 1973 in je že leto kasneje postal svetovalec v rajonskem svetu. Občinski svetovalec je postal l. 1985 in je funkcijo obdržal pet let. V pokrajinski svet je bil izvoljen l. 1988. Med njegove najbolj uspešne politične izkušnje beleži tudi izvolitev v skupščino krajevne zdravstvene enote, kamor je bil izvoljen l. 1982.

Salomoni je postal tajnik goriške federacije l. 1990 tik pred obnovitvijo stranke, ki se je iz KPI preimenovala v Demokratično stranko levice. Tajniško funkcijo je opravljal v enem najtežjih trenutkih goriške federacije, ko so bile na dnevnem redu polemike in splošen nemir med tovariši. Pod njegovim vodstvom se je utrdila nova linija stranke.

Slovenski kandidat v videmski Pokrajini

Mara Černo

POLITIČNA DEJAVNOST

- Kot rajonski predstavnik se zanima in vodi politični boj za decentralizacijo rajonskih svetov. Uspeh je kronan, ko je dosežena zahteva, da se iz občinskega proračuna finansira delo rajonskih svetov.
- V skupščini KZE vodi skupino KPI, se zavzame za prisotnost županov slovenskih občin in sicer Doberdoba, Sovodenj in Števerjana.
- Pomemben je tudi politični boj za racionalizacijo gradenj novih bolniških struktur na Goriškem in za enotno zdravstveno politiko na deželni ravni.
- V letih 1990/91 z uspehom vodi prehod iz KPI v DSL in uspe potrditi in okrepiti vodstva levice v konzorcijih na Trziškem.
- 1991/1992 - Sproži pobudo in predlog za novo večino v Pokrajinski skupščini na Goriškem. Po nekaj mesecih DSL vstopi v pokrajinsko vlado, prvič KPI v vladi Pokrajine, z Aleksandro Devetak in Rosario Di Dato.

MARA ČERNO Doris por. Molaro

Rodila se je v Sciafussi (Švica) pred 33 leti. Izhaja iz izseljeniške družine. Je mati treh otrok. Diplomirala je v Turinu za administrativno tajnico, specializirala se je v tujih jezikih. Leto po potresu 1978 se je preselila v rodne kraje in je sodelovala pri potresni obnovi.

Aktivna je tudi v kulturnih društvih in sodeluje pri reviji Novi Matajur. Na listi DSL kandidira kot neodvisna.

Zaposlena je kot tajnica v privatni tvrdki.

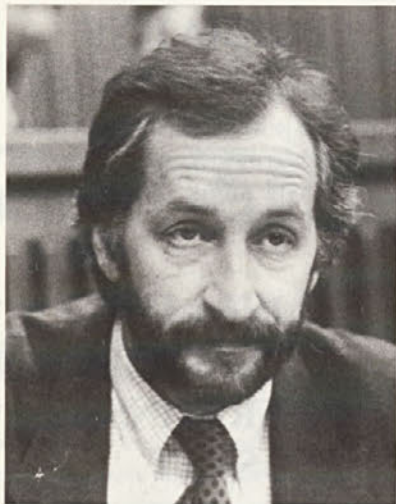
KANDIDATURA ZA PREDSEDNIKA POKRAJINE

Kandidat DSL za predsednika goriške pokrajine je MAURIZIO SALOMONI, profesor na višji šoli in že več let pokrajinski tajnik Demokratične stranke levice.

LISTA DSL ZA GORIŠKI POKRAJINSKI SVET

- Aleksandra Devetak in Vescovi, Slovenka, rojena v Sovodnjah ob Soči l.1947, dolga leta pokrajinska svetovalka in v zadnjih osmih mesecih pokrajinska odbornica. Kandidirala bo v okrožjih ZAGRAJ, DOBERDOB, SOVODNJE IN GORICA VI.
- CLEMENTE Dario (r.l.1947 v Čedadu), kandidira v okrožju Krimin I.
- FURLANI Lorenzo (r.l. 1948 v Gorici), kandidira v okrožju Krimin II.
- BERLOSO Gloria in Durì (r.l. 1955 v Gorici), kandidira v okrožju Farra d'Isonzo - Fara ob Soči.
- BUSOLINI Roberto (r.l. 1943 v Gorici), kandidira v okrožju Gorica I.
- FURLAN Oliviero (r.l. 1954 Noventa di Piave), kandidira v okrožjih Gorica II in Romans ob Soči.
- DI DATO Mariarosaria in Busolini, pokrajinska odbornica, (r.l. 1947 v Neaplju), kandidira v okrožju Gorica III. in Ronke II.
- LAMBERTI Marzio (r.l. 1941 v Gorici), kandidira v okrožju Gorica IV.
- MENNELLA Antonio (r.l. 1928 v Neaplju), kandidira v okrožju Gorica V.
- ARDIT Liliana vd. Ulian (r.l. 1928 v Cavasso Nuovo (PN), kandidira v okrožju Gorica VII.
- ZUPPEL Giuliana (r.l. 1961 v Gorici) kandidira v okrožju Gradišče.
- BENEDETTI Franco (r.l. 1954 v Milanu), kandidira v okrožju Gradež I.
- GIORGIONE Sebastiano (r.l. 1941 v Gradežu), kandidatura v okrožju Gradež II.
- FACCHINETTI Fabio (r.l. 1954 v Trziču), kandidira v okrožju Trzič I.
- VETTA Bruno (r.l. 1944 v Trziču), kandidira v okrožju Trzič II.
- GHERGHETTA Enrico (r.l. 1957 na Reki), kandidira v okrožju Trzič III.
- ANDRIAN Gian Paolo (r.l. 1963 v Zurichu (Švica), kandidira v okrožju Trzič IV.
- CIANEL Renato Andrea (r.l. 1940 v Trziču), kandidira v okrožju Trzič V.
- DE PACE GIANMASSIMO (r.l. 1942 v Ronkah), kandidira v okrožju Ronke I.
- ANDRIAN Mauro Giulio (r.l.1960 v Trziču), kandidira v okrožju San Canzian I.
- PIRONI Ennio (r.l.1947 v Turjaku), kandidira v okrožju San. Canzian II.

Tržaški slovenski kandidat (nadaljevanje s 1. strani)

Miloš Budin

napredek... S prepričanjem, da ti idealni lahko še živijo, premagujemo malodušje.

Ampak dejstvo je, da doživljalo te vrednote danes neko krizo...

Krizo doživljajo, ker se je obrabil način, s katerimi smo jih širili in gojili v družbi. A te vrednote ostanejo najplemenitejše in naše, le da moramo posodobiti sredstva in načine (to je stranke, organizacije, gibanja, politiko), s katerimi jih uveljavljati v družbi v novih razmerah, da bodo živele med ljudmi.

Po drugi strani pa ne smemo pozabiti, da so vendarle dotrajale tudi stvari, proti katerim smo se borili desetletja: italijanskemu oblastveniškem klientelističnemu skorumpiranemu sistemu je, kot kaže, končno odklenkalo.

Ob vsem tem se spet pripravljamo na volitve, ki jih označuje veliko novosti in seveda kopica neznank. Se bo iz teh novosti razvilo kaj boljšega za splošen razvoj družbe?

Priprave na volitve se odvijajo v novi klimi, ki je nasprotna dosedanjim vladajočim strankam, a tudi ni naklonjena strankam nasploh. Poleg tega so tu zdaj nova pravila, novi volilni zakoni za krajevne uprave, pričakovanje novega volilnega zakona za parlament ter priprave na druge institucionalne reforme. Mislim, da vse te novosti pomagajo odpravljati staro, kar je nujno. Dosedanje oblastvenike je treba umakniti in zamenjati v prepričanju, da bodo novi boljši.

Kakšen pa bo učinek teh novosti za slovensko manjšino v Italiji?

Reforme v demokratičnem smislu lahko naši manjšini samo koristijo. Glavno je, da ne stojimo ob strani, in da smo vključeni aktivno s svojimi potrebami in zahtevami v proces in v gibanje za oblikovanje reform. Tako se bomo uveljavili. Dosedanja oblast nas je v glavnem diskriminirala in zamenjala, pa čeprav je dobivala podporo od dela manjšine... Nova volilna pravila in nove razmere zahtevajo, da se demokratične, napredna in levičarske sile povezujejo med sabo. Znotraj tega "tabora" moramo biti Slovenci protagonisti in s tem taborom moramo stremeti za zmago!

Kot dosedanji deželni svetovalec si lahko od blizu spremljal in soustvarjal politično življenje v deželi F-Jk. Kaj si kot kandidat, ki ima realne možnosti izvolitve, želiš, da bi se v prihodnjem deželnem svetu ne ponovilo in kaj naj bi se dogajalo, kar se v dosedanji praksi ni zgodilo?

Nov deželni svet bomo volili na žalost po starih proporcionalnih pravilih (edina novost je mehanizem, ki bo zredčil prisotnost manjših strank), a

vendarle upam, da se bo v novem svetu oblikovala nova, drugačna vladna večina. Upam torej, da se ne bo ponovil "pentapartito" (s KD, PSI itd.), in da bo tako prekinjena politika, ki je slonela na njegovi povezavi s točno določenimi vedno istimi krogi in ljudmi v deželni družbi.

Še prej upam, da bo izvoljenih čim več Slovencev, čeprav vem, da bo to težko in bomo najbrž samo mi, DSL, tokrat zagotovili direktno, od manjšine priznano zastopstvo; kar je kot znano naša častna in ponosna tradicija od parlamenta navzdol.

Kot manjšino nas v prihodnje čakajo velike preizkušnje. Po eni strani se moramo otepati naraščajočih nacionalističnih napadov, po drugi pa najti tudi med nami nek skupen jezik, ki bi nam pomagal prebroditi velike probleme, začeti z zakonsko zaščito. Kaj meniš o tem?

Nacionalizem bomo premagovali če bomo Slovenci zmagovali: povezani med sabo in povezani z drugimi italijanskimi demokrati in silami v skupnem naprednem taboru ali zavezništvu, in to tako na volitvah kot tudi sicer. Letošnje volitve za tržaško pokrajino so na primer že prva taka konkretna preizkušnja. Prvi cilj iz vidika naših interesov je, premagati na teh volitvah desničarski nacionalistični blok (LpT itd.), kar lahko naredimo le skupaj - Slovenci in Italijani. Naših problemov in šibkosti torej ne bomo mogli prebroditi, če bomo sami, pa četudi bomo med nami tesno povezani s skupnim jezikom.

To velja tudi za zakonsko zaščito, a še skupnega predloga zanj nismo bili Slovenci doslej sposobni sestaviti, ker so pogledi in najbrž tudi politični interesi med nami različni. In vendar moramo to zasledovati ter v tem oziru umakniti specifične strankarske interese. Za to pa nam bodo pomagali tudi novi volilni zakoni večinskega tipa. Razen če ne bodo skušali nekateri pri vsem tem špekulirati; v tej volilni kampanji smo na primer že zasledili teze, ki prihajajo od SSK, o "manj osveščenih Slovencih" ali o "polovičnih izbirah" nekaterih Slovencev... Tako se vračamo daleč nazaj, kaj še, da moramo naprej.

Kaj meniš o prihodnosti naše dežele in Trsta tudi spričo težej po izolaciji in zapiranju vaze, ki so tu tako močne?

Stvari se bodo morda vendarle premaknile naprej. Tudi v Trstu, ki je glavni zavirač normalne politike odpiranja, se je nekaj začelo, kot dokazuje na primer "Manifest za Trst", ki ga je objavil Piccolo in so ga podpisale številne osebnosti, med njimi tudi ugledni Slovenci.

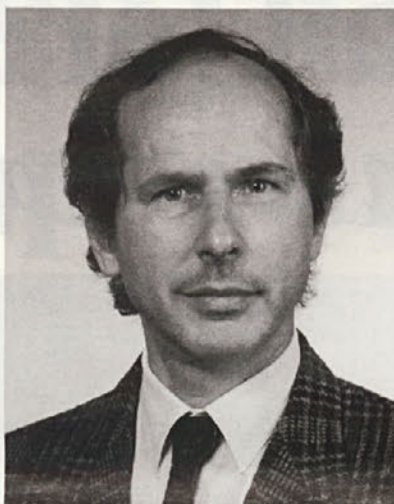
V "pomoč" nam bo tudi, upam, neustavljivi proces regionalizma v Italiji, to je prenašanja kompetenc iz Rima na dežele. F-Jk si mora prizadevati za okrepitev kompetenc, konkretno na področju zaščite manjšin in na področju mednarodne politike. To bi moglo imeti pozitivne učinke tudi za nas.

DAROV IN PRISPEVKI

Ob poravnavi naročnine so v sklad DELA prispevali tovariši:

Bernard PERIC, Štivan - 3.000 lir;
Angel TENČE, Križ - 8.000 lir.

Goriški slovenski kandidat (nadaljevanje s 1. strani)

Mario Lavrenčič

dariti, da je bila DSL vedno zelo poslušna slovenski problematiki. Ni namreč naključje, da sta bila KPI prej in DSL sedaj, vedno, in na vseh nivojih omogočala izvolitev slovenskih predstavnikov v občinske, pokrajinske in deželne uprave, da ne pozabimo svojih predstavnikov, ki so bili izvoljeni v rimski parlament.

Kaj pa meniš glede novosti, ki jih predvideva nov volilni zakon?

Volilni sistem za deželni svet uvaja določene novosti. En sam preferenčni glas postavlja vse kandidate na isto raven in v našem okrožju, goriškem okrožju, DSL ni predlagala enake možnosti izvolitve, odvisno je samo od volilcev, komu bodo več ali manj zaupali.

Imaš dejanske možnosti, da boš predstavljal goriške Slovence v deželnem svetu. Imas že začrtan jasen program dela?

Ne zdi se mi primerno, da bi našteval, kaj bom naredil, če bom izvoljen. Volilci me morajo ocenjevati predvsem po delu, ki sem ga opravljal kot pripadnik manjšine. Ocenjevati me morajo po tem kako sem uspešno zagovarjal in terjal pravice Slovencev FJK v občini, pokrajini in deželi.

Zaskrbljen sem tudi za druge pereče probleme Slovencev in vseh, ki živijo na našem področju. V prvi vrsti se gre za problem brezposelnosti, zdravstva, socialnega skrbstva itd.

Nov volilni zakon postavlja v ospredje potrebo po zajamčenem slovenskem predstavnstvu...

To je v sedanjem trenutku eden bistvenih problemov Slovencev v Italiji. Problematiko manjšine bo potrebno vključiti v tok nujnih institucionalnih sprememb volilnega sistema. Že sama dežela FJK je zavzela določeno negativno stališče do zagotovitve predstavnikov manjšine v deželnem svetu. Volilni zakon je namreč tako prikrojila,

da se manjše stranke, npr. SSK, nahajajo v izredno težkem položaju. Slovenski svetovalci DSL so se tako krivičnemu zakonu zoperstavili in ga skušali vsaj deloma popraviti. Potrebno bo tudi pozorno slediti skorajšnjim razpravam v parlamentu, da se bo ob spremembi volilnega sistema doseglo zagotovilo o predstavnstvu naše skupnosti.

Kot upravnik si naklonjen večjim vlogam deželne uprave, ki bi mimo Rima lahko odločala o svojih specifičnih problemih?

Večja pristojnost deželam in še posebno tistim s posebnim statutom, je optimalna rešitev. Sam bivši predsednik ustavnega sodišča Paladin, ki je pred dnevi postal minister za odnose z deželami, je dejal, da bi morala FJK imeti večje pristojnosti, predvsem zaradi zgodovinske prisotnosti Slovencev v naši deželi.

Naša dežela je vezana predvsem na tri aktualne argumente:

I. Rešitev problematike slovenske manjšine, zaščitnega zakona, zastopstva itd.

I. Vloga FJK v mednarodni politiki. FJK je dežela, ki stoji med evropsko skupnostjo in vzhodom in bi morala imeti aktivno vlogo tudi glede zunanje politike na vzhodni meji.

II. Krajevni organi bi morali imeti več pristojnosti in več avtonomije pri svojem delu in to na občinski, pokrajinski in deželni ravni. Mora priti do novega ravnovesja kompetenc med deželami in državo. Država bi morala skrčiti svoje kompetence in posvetiti več pozornosti npr. kontroli in koordinaciji dela.

Slovinci smo deljeni v več strank in ne bo lahko priti do določenih zaveznistev...

Enoten nastop, ali vsaj politična zavezništva so zelo težko izvedljiva. Nov volilni zakon bo po vsej verjetnosti silil levo, da bo vsaj za slovensko problematiko sprejel skupen jezik in morda nastop za rešitev najbolj perečih problemov naše manjšine. Predvsem volitve za senat in zbornico bodo silile v določene skupne programe, če bomo hoteli še naprej imeti Slovence v parlamentu.

Levica bo morala tudi najti skupen jezik, da bo res zgradila levi blok v italijanski politiki. To je edina politična skupna moč, ki se lahko zoperstavi konzervativnim silam in desnici. Vemo namreč, da se desnica upira pravica manjšine, vendar se zoperstavlja tudi rešitvi problemov dela, brezposelnosti, revnejših slojev, zdravstva in socialne politike nasploh.

9. maja je bila v Zgoniku proslava osvoboditve. Govorila sta župan Miloš Budin in senator Darko Bratina. (Na sliki: šolski otroci na proslavi).

KANDIDATI DSL

ZA VOLITVE V TRŽAŠKI POKRAJINSKI SVET

MESTNO SREDIŠČE
FRANCO PANIZON
zdravnik, primarij Pediatrične Klinike v Burlu Garofalu, pobudnik združenja "Zdravniki za mir"

Sv. VID
LORENZO TORESINI
primarij psihiatričnih služb - sodelavec Basaglie

Sv. VID - ELIZEJSKE POLJANE
SERGIO TREMUL
pobudnik gibanja za pravice pešcev, član upravnega odbora ACT

Sv. JAKOB MITNICA
ELENA DEL MONTE
pobudnica tržaškega Federativnega demokratskega gibanja

MITNICA BOLNIŠNICA
GIANFRANCO TURINETTI DI PIERO
neodvisni delavec, rajonski svetovalec

ŠKOLJET
MARCELLO BERGAMINI
socialni delavec, rajonski svetovalec

KOLONJA ŠKORKLJA
DAVIDE PIGNAT
bančni uradnik, sindikalni predstavnik CGIL

ROJAN GRETA
FRANCESCO BANDELLI
predsednik Rekreativnega krožka železničarjev

Sv. JAKOB PONZIANA
CLAUDIA PONTI
neodvisna delavka, predsednica tržaških nepremičninskih agentov, članica ACLI

BAIAMONTI KAMPANELE
STELIO SPADARO
profesor na znanstvenem liceju Galilei, član deželne tajništva DSL

MONTEBELLO
MARIOLINA BRATTONI
diplomirana iz pedagogike

KJADIN ROCOL
SILVIA ZETTO CASSANO
profesorica, član združenja ANFAA, sodeluje s žensko organizacijo "Menjaj zrak"

ŠKEDENJ ČARBOLA
JASNA PETAROS
socialna delavka, zaposlena pri Občini Milje

Sv. ANA
MARIO BATICH
upokojenec, dolgoletni sindikalni predstavnik pri Tovarni strojev

Sv. ALOJZ KATINARA
TIZIANA RONCARATI
predsednica krožka ARCI RAGAZZI, aktivna v solidarnostnih akcijah v korist beguncem iz bivše Jugoslavije

VRDELA
MARCO MILO
univerzitetni študent medicine, predstavnik levičarske liste v Upravnem odboru tržaškega Univerzitetnega sklada

Sv. IVAN
CESARE MAGNARIN
komercialist - neodvisni delavec

OPČINE - KRIŽ - PROSEK
KONTOVEL TREBČE - BANI
IGOR DOLENC
rajonski svetovalec, član openskega jurskega odbora

GRLJAN - BARKOVLJE - ROJAN
MAJA FURLAN
sodeluje s socialnimi - kulturnimi združenji, je aktivna v solidarnostnih akcijah v korist beguncem iz bivše Jugoslavije

Sv. IVAN - RICMANJE
BAZOVICA - GROPADE - PADRIČE
FERDI ZIDAR
upokojenec, bivši časnikar Unità, pokrajinski predsednik ANPIA

Sv. SERGIJI - INDUSTRIJSKA
CONA - SV. ANA
GIORGIO SIROTTI
terapist za rehabilitacijo v bolnišnici na Katinari

MILJE
FABIO VALLON
bivši odbornik mljske občine, dosedanji pokrajinski svetovalec

DOLINA
DIONISIO GHERBASSI
odbornik dolinske občine

DEVIN - NABREŽINA - REPEN
ZGONIK
NIVES COSSUTTA
tajnik Zveze slovenskih kulturnih društev, članica vsedržavne ARCI, dosedanja načelnica pokrajinske svetovalske skupine DSL